Dosarul nr. 2-183/2024
2-24012972-09-2-01022024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

30 septembrie 2024 mun. Bălți

Judecătoria Bălți (*sediul Central*)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ghercavii Svetlana
Grefier Cotos-Melnițchi Tatiana
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului SRL ,,Nicagrocom", Coreceac Dorin;
În lipsa reprezentantului pârâților SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei;

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Nicagrocom" către SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei privind încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 01 februarie 2024 SRL ,,Nicagrocom" a înaintat cerere de chemare în judecată către SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei privind încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în temeiul contractului nr. 2/02 din 21.02.2022, încheiat între SRL ,,Agro Stamati", în calitate de vânzător și SRL ,,Nicagrocom", în calitate de cumpărător, SRL ,,Agro Stamati" s-a obligat să vândă și să livreze în adresa SRL ,,Nicagrocom" 150 tone de semințe de floarea-soarelui roada anului 2022.
3. Conform pct. 2.5 din contract, la data de 21.02.2022, SRL ,,Nicagrocom" a achitat integral, suma de 1 200 000,00 către SRL ,,Agro Stamati" în calitate de plată prealabilă pentru livrarea producției agricolă, dovadă fiind ordinul de plată nr. 1 din 21.02.2022.
4. Remarcă faptul că la moment de către SRL ,,Agro Stamati" nu a fost furnizată producție agricolă în baza contractului, deși conform pct. 3.1. din contract, livrarea urma să aibă loc în termen de nu mai târziu de 30.09.2022.

5. Conform pct. 4.2 al contractului, în cazul întârzierii de livrare a producției agricole, vânzătorul achită o penalitate în mărime de 0,3% din prețul producției agricole nelivrate pentru fiecare zi de întârziere.
6. Totodată, conform contractului de fidejusiune f/n din 21.02.2022, fidejusorii SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei, s-au obligat să răspundă solidar cu SRL ,,Agro Stamati" pentru executarea contractului.
7. Remarcă, că prin scrisoarea de garanție nr.1 din 10.03.2023, semnată de către toți pârâții, aceștia au garantat livrarea producției agricole nu mai târziu de 30.09.2023-angajament care la fel nu a fost îndeplinit.
8. Dat fiind scadența semnificativă a obligației de livrare a producție agricole-circumstanță pe care o consideră drept neexecutare esențială, conform art. 861, 901, 915, 916, 921 Cod Civil, SRL ,,Nicagrocom", prin notificarea nr. 1-23 din 23.03.2023 a declarat rezoluțiunea contractului și în conformitate cu art. 926 alin. 2 și art. 1640 Cod Civil, a solicitat achitarea în termen de 7 zile calendaristice către SRL ,,Nicagrocom" a sumei datoriei de 1 200 000,00 lei și a sumei penalității, care la acea zi constituia 624 400,00 lei. Notificarea respectivă a fost expediată cu scrisori recomandate în adresele juridice/domiciliul pârâților.
9. Menționează reclamantul, că ignorând prevederile pct.1.1 și pct. 2.1 din contractul de fidejusiune f/n din 21.02.2022, fidejusorii-pârâți SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei la fel nu și-au executat obligațiile de a răspunde solidar cu debitorul SRL ,,Agro Stamati" pentru neexecutarea de către ultimul a obligațiilor de livrare a producției agricole și implicit de restituire a plății prealabile primite.
10. Totodată, remarcă faptul că în conformitate cu pct. 2.2 al contractului de fidejusiune ,,Temeiurile pentru atragerea fidejusorului la răspundere, în particular, sunt nerestituirea datoriei, plății în avans în termenul convenit prin contract.
11. Totodată, conform pct. 4.2 al contractului, în cazul întârzierii de livrare a producției agricole, vânzătorul achită o penalitate în mărime de 0,3 % din prețul producției agricole nelivrate pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie 1 756 800,00 lei.
12. În același timp, dat fiind faptul că creditorul este în drept, la discreția sa, să micșoreze suma la care pretinde în calitate de penalitate, dar și a faptului că în conformitate cu pct. 4.1 al contractului de fidejusiune f/n din 21.02.2022, suma maximală pentru care răspund fidejusorii este limitată la 1 500 000, 00 lei, prin prezenta acțiune. Reclamantul pretinde pe lângă încasarea sumei de bază a datoriei de 1 200 000,00 lei la încasarea penalității în sumă de 300 000,00 lei.
13. Solicită reclamantul încasarea de la SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei în beneficiul SRL ,,Nicagrocom" a sumei de 1 500

000,00 lei, compusă din datoria de bază 1 200 000,00 și penalități pentru încălcarea obligațiilor contractuale în mărime de 300 000 lei. Încasarea de la SRL „Agro Stamati”, SRL „Agro Servicii Trans” și Manoil Andrei în beneficiul SRL „Nicagrocom” a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 47 180,00 lei, compuse din contravaloarea taxei de stat în sumă de 45 500 lei și cheltuielilor pentru servicii de traducere a contractelor în limba română.

14. La data de 01.02.2024 prezenta cauză civilă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, fiind primită în procedura contencioasă cu fixarea ședinței pentru 05 februarie 2024 ora 11.00.
15. În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantei SRL „Nicagrocom”, Coreceac Dorin, a susținut integral acțiunea depusă, solciitând încasarea din contul pârâților a datoriei în mărime de 1 200 000, 00 lei și a penalității în mărime de 300 000, 00 lei. La fel, și a cheltuileilor de judecată în mărime de 47 180,00 lei.
16. Reprezentantul pârâtului SRL „Agro Stamati”, avocatul Sochirca Stela, la fel și pârâții SRL „Agro Servicii Trans” și Manoil Andrei în cadrul ședinței de judecată nu s-au prezentat, din motive necunoscute, deși au fost citați în mod legal, prin mai multe cereri solicitînd amânarea examinării cauzei (f.d. 58,61,61-63, 66).
17. Potrivit prevederilor art. 205 alin.(1) Cod de procedură civilă, *participanţii la proces sînt obligaţi să comunice din timp instanţei judecătoreşti motivul imposibilităţii de a se prezenta în şedinţă de judecată şi să prezinte probele care dovedesc motivul.*
18. Conform art.206 alin.(3) Cod de procedură civilă, *dacă pârâtul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanţa o examinează în lipsa acestuia.*
19. Ținând cont de faptul, că părțile au fost citate în mod legal despre data și ora ședinței de judecată, astfel ultimii cunoșteau despre data și ora ședinței de judecată, însă nu s-au prezentat în ședința de judecată și nu a comunicat din timp instanței motivul de neprezentare în ședința de judecată, instanța a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Aprecierea instanței de judecată

20. Audiind participantul prezent la proces, examinând probatoriul cauzei administrat pentru dovedirea celor invocate și raportându-l, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

21. În conformitate cu art.774 alin.(1-2) Cod Civil al RM, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.*
22. Potrivit art.775 alin.(1- 2) Cod Civil al RM, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).*
23. În conformitate cu art.776 Cod Civil al RM, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*
24. Conform art.780 alin. (1) Cod Civil al RM, *debitorul unei obligaţii de rezultat este ţinut să atingă rezultatul promis.*
25. În conformitate cu art.901 alin.(1) lit.a)-c) Cod Civil al RM, *atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară executarea silită a obligaţiei; să suspende executarea obligaţiei corelative; să reducă obligaţia sa corelativă etc.*
26. Potrivit art.902 alin.(1-2) Cod Civil al RM, *în orice caz de neexecutare a unei obligaţii, creditorul poate, prin declaraţie către debitor, să acorde un termen suplimentar pentru executare corespunzătoare. Pe durata termenului suplimentar, creditorul poate suspenda executarea propriilor obligaţii corelative şi poate cere despăgubiri, dar nu poate recurge la oricare alt mijloc.*
27. În conformitate cu art.903 Cod Civil al RM, *în afară de alte cazuri prevăzute de lege, neexecutarea obligaţiei este justificată în măsura în care debitorul demonstrează una din următoarele circumstanţe: ea se datorează unui impediment prevăzut la art.904; creditorul a cauzat neexecutarea obligaţiei debitorului, inclusiv prin întîrziere sau prin faptul că debitorul a suspendat executarea obligaţiei în temeiul art.914.*
28. Conform art. 926 alin. (1-2) Codul Civil al RM, *Prin efectul rezoluţiunii o parte contractantă (beneficiarul) care a primit vreo prestaţie prin executarea obligaţiilor de către cealaltă parte contractantă în temeiul contractului supus rezoluţiunii sau al tranşei contractului supusă rezoluţiunii este obligată să i-o restituie. În cazul în care ambelor părţi contractante le revin obligaţii de restituire, obligaţiile sînt corelative. Dacă prestaţia a constat în plata unei sume de bani, suma primită trebuie restituită.*
29. Conform art.947 alin. (1-4) Cod Civil al RM, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta*

numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul.

30. În conformitate cu art.948 Cod Civil al RM, *clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.*
31. Potrivit prevederilor art.949 alin. (1) Cod Civil al RM, *dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atât executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. Nu se poate cere atât executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei.*
32. În conformitate cu art.950 alin. (1) Cod Civil al RM, *în cazul în care, prin clauză penală, este garantată o obligaţie indivizibilă şi neexecutarea acesteia se datorează vinovăţiei unui debitor, penalitatea poate fi cerută fie integral de la debitorul vinovat, fie de la fiecare codebitor pentru partea acestuia. În ultimul caz, fiecare codebitor are dreptul de acţiune împotriva celui care a făcut să curgă penalitatea.*
33. Conform art. 1640 Cod Civil al RM, *Cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.*
34. Astfel, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit, că la 21.02.2022 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare între SRL ,,Agro Stamati" în calitate de vânzător și SRL ,,Nicagrocom", în calitate de cumpărător, prin care vânzătorul s-a obligat să vândă și să livreze în adresa cumpărătorului 150 tone de semințe de floarea-soarelui roada anului 2022 (f.d.15-16).
35. Totodată, potrivit pct.2.5 din contract, la data de 21.02.2022 SRL ,,Nicagrocom", a achitat integral suma de 1 200 000 lei către SRL ,,Agro Stamati" în calitate de plată prealabil pentru livrarea producției agricolă, potrivit ordinului de plată nr. 1 din 21.02.2022 (f.d.19).
36. La fel, potrivit pct. 3.1 din contract, livrarea urma să aibă loc în termen de nu mai târziu de 30.09.2022. Iar potrivit pct. 4.2 al contractului, în cazul întârzierii de livrare a producției agricole, vânzătorul achită o penalitate în mărime de 0,3 % din prețul producției agricole nelivrate pentru fiecare zi de întârziere.
37. Totodată, potrivit contractului de fidejusiune din 21.02.2022, fidejusorii SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei, s-au obligat să răspundă solidar cu SRL ,,Agro Trans", pentru executarea contractului. (f.d.20-21)

38. Totodată, potrivit pct.1.1 și pct. 2.1 din contractul de fidejusiune din 21.02.2022, fidejusorii-pârâți SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei își asumă responsabilitatea față de creditor/ SRL ,,Nicagrocom"., pentru neexecutarea de către debitorul/ SRL ,,Agro Trans" a obligațiunilor sale asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 2/02 din 21.02.2022, încheiat între SRL ,,Agro Stamati" și SRL ,,Nicagrocom" în continuare cu acordul. Fidejusorii se obligă să poarte responsabilitatea față de creditor în mod solidar cu debitorul pentru neexecutarea de către debitor a obigațiunilor sale contractuale menționate mai sus, în același volum ca și debitorul, inclusiv, în caz de neexecutare de către debitor a obligațiunilor sale, restituirea sumei datorie principale, achitarea sancțiunilor pecuniare, precum și alte sume plătibile la ziua scandentă.
39. Iar în conformitate cu pct. 2.2 al contractului de fidejusiune ,,Temeiurile pentru atragerea fidejusorului la răspundere, în particular, sunt nerestituirea datoriei, plății în avans în termenul convenit prin contract.
40. Astfel, prin scrisoarea de garanție nr. 1 din 10.03.2023, pârâții SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Trans" și Manoil Andrei au garantat livrarea producției agricole, nu mai târziu de 30.09.2023 (f.d.27).
41. Dat fiind faptul că pârâții nu și-au onorat obligațiunile până la data scandentă și anume până la 30.09.2023, SRL ,,Nicagrocom" la data de 23.03.2023 a remis o notificare cu nr. 1-23 în adresa pârâților, prin care a solicitat rezoluțiunea contractului cu achitara în termen de 7 zile a datoriei în sumă de 1 200 000 lei și a penalității în sumă de 624 400,00 lei.
42. Reieșind din faptul că pârâții nu au restituit datoria de bază și penalitatea formată, reclamantul s-a adresat cu prezenta cerere în instanța de judecată, prin care solicită încasarea în mod solidar din contul pârâților SRL ,,Agro Stamati", SRL ,,Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei a datoriei în sumă de 1 200 000,00 lei, penalitatea în sumă de 300 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 47 180,00 lei.
43. La caz, instanța de judecată relevă că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice, iar efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă, cu bună-credință, la locul și la momentul stabilit, a prestației la care s-a obligat.
44. În sensul normelor legale menționate supra, instanța notează că, efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. De esenţa acestui principiu este faptul că obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condițiile prevăzute în actul din care au luat naștere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare. Condițiile, cărora trebuie să corespundă executarea obligațiilor sunt determinate

de lege sau contract. Buna-credinţă este o cerinţă legală, potrivit căreia părţile contractante trebuie să-şi execute obligațiile asumate astfel încât efectele contractului să corespundă, în cel mai înalt grad, voinței lor reale.

45. În speța dedusă judecății, prin contractul de vânzare-cumpărare încheiat la 21.02.2022, părțile litigante au convenit expres referitor la obiectul contractului, termenul acestuia și plata pentru bunurile livrate.
46. Sintetizând cele menționate supra, potrivit circumstanțelor de fapt stabilite, instanța de judecată determină cu certitudine că, raportul litigios a apărut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 21.02.2022 încheiat între părți din care reies drepturi și obligații civile, și instanţa de judecată atestă neexecutarea acestor obligaţii din partea pârâților SRL „Agro Stamati" SRL, „Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei, respectiv şi existenţa datoriei restante, iar pârâții la rândul său nu a prezentat careva probe care ar demonstra că SRL „Agro Stamati" SRL, „Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei și-ar fi onorat obligațiile în volum deplin față de SRL „Nicagrocom", or, în temeiul art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.
47. Astfel, dat fiind faptul că pârâtul nu şi-a onorat în întregime și anume nu a livrat marfa, pentru care reclamantul SRL „Nicagrocom", a achitat la data de 21.02.2022 suma de 1 200 000 lei, reclamanta SRL „Nicagrocom" este în drept de a calcula și pretinde încasarea penalității din contul pârâților conform contractului de vânzare-cumpărare.
48. În acest context, instanța de judecată consideră rațional să încaseze din contul pârâților SRL „Agro Stamati" SRL, „Agro Servicii Trans" și Manoil Andrei și penalitatea în sumă de 300 000 lei și va admite integral pretenția reclamantului în acest sens.
49. Potrivit art.121 CPC, *instanța judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*
50. În consecinţă, conform art.130 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
51. Având în susţinere dispoziţiile legale menţionate mai sus, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Nicagrocom", către SRL „Agro Stamati" SRL, „Agro

Servicii Trans” și Manoil Andrei privind încasarea datoriei și penalității urmează a fi admisă.

52. Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține, că potrivit art.82 CPC, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei*, iar conform art.90 lit. l) CPC, *Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanții la proces.*
53. Totodată, conform art.94 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească,* la *cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*, iar potrivit prevederilor art.96 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile(1/1) cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentantă în judecată de un avocat.*
54. Instanța de judecată relevă faptul că reclamantul în legătură cu depunerea acţiunii în instanţă, a achitat taxa de stat în mărime de 45 550 lei, fapt confirmat cu ordinul de plată nr. 11 din 29.01.2024. (f.d.2).
55. Totodată, până la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a suportat cheltuieli de traducere a actelor (contractului din 21.02.2022, contractului de fidejusiune din 21.02.2022), pentru care a suportat cheltuieli în sumă de 1630,00 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 16 din 23.03.2023l (f.d. 34)
56. Prin urmare, raportând normele vizate la caz, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul pârâților SRL ,,Agro Stamati” SRL, ,,Agro Servicii Trans” și Manoil Andrei cheltuielile de judecată suportate de către reclamant SRL ,,Nicagrocom” și anume cheltuieli de judecată în mărime de 47 18,00 lei.
57. În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă al R. Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Nicagrocom” către SRL ,,Agro Stamati”, SRL ,,Agro Servicii Trans” și Manoil Andrei privind încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la SRL ,,Agro Stamati” c/f 1019603001225, SRL ,,Agro Servicii Trans” c/f 1021604002280 și Manoil Andrei IDNP *****, în

beneficiul SRL ,,Nicagrocom” c/f 1015602003235, datorie în sumă de 1 200 000, 00 (un milion două sute mii, 00) lei și penalitate în sumă de 300 000, (trei sute mii, 00) lei.

Se încasează în mod solidar de la SRL ,,Agro Stamati”, SRL ,,Agro Servicii Trans” și Manoil Andrei în beneficiul SRL ,,Nicagrocom”, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 47 180, 00 (patruzeci și șapte mii o sută optzeci, 00) lei.

Hotărîrea este cu drept de apel în Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile, de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul central.

Preşedintele şedinţei,
judecător Ghercavii Svetlana